

השובר את הפועל פרק המישי עבודה זרה .עד.

עין משפט
נר מצוה

א ומי פט"ו מהל
מחלות אסורות הלכה ו
ופט"ו הלכה מה טושי"ע
י"ד סי קלד טעף 6:
קלד ב מיי פ"ו מהל
עבודת כוכבים
הלכ' ע סג לאון מה
טושי"ע י"ד סי קמ טעף
6:
קלד ג מיי ש טושי"ע
שס:
קלד ד ה ו ז מיי פט"ו
מהלכות מחלות
אסורות הל' ס סג לאון
קמא:
קלד ה מיי שס הל' ו:
קלד ט מיי שס הלכ' ט
סג ש טושי"ע
י"ד סי קלד טעף ב:

אילו אסורין ואוסרין בכל שהו יי"ג. פ"ה מיירי חציות יין נסך
שנתערב בחלב חציות דלאמרינן לקמן בגמ' דדבר שבמנין
קחשיב ועבודת כוכבים זרות עבודת כוכבים שנתערבה בחלב זרות
וצשר בחלב חמימת צשר שנתעכלה בחלב והאסרה גזי"ט וחזרה
ונתערבה בחלב חמימות דהימר

אוסרות כולם והיא תנא סבר דצשר
בחלב אסור בהנאה כדמוכח בגמ'
דהאי תנא אינו קחשיב רק דליכא
תרתו איסורי הנאה ודבר שבמנין
ופלוגתא היא צפ' כל הצשר (מולין דף
קטו). אי אסור בהנאה אי לא רבותיו
של רש"י רוצין לפסוק ממוך משנתנו
דהכא דצשר בחלב נאסר במשהו
ומפרשים לאסורין בכל שהוא דקמני
מתני' היינו טיפת חלב שפלה על
חמימת צשר גדולה אע"ג דליכא
טעמא אי נמי חמימת צשר קטנה
שפלה בקדיה מלאה חלב אע"ג דלא
יהיב טעמא וטעות הוא צידס דהא
מפרש בגמ' דלא מיירי מתני' אלא
דצשר שבמנין כגון חמיכה בחמיכות
ומשום דהוי דרכן להימנות לא בטיל
ואי בטופס חלב מיירי או בחמימת
צשר קטנה הא לא הוי דבר שבמנין
ועוד הא אסקינן (לעיל דף עג:) כל
איסורין שבתורה גזי"ט ואפילו רב
ושמואל דלמרי מין צמינו במשהו
צשלא צמינו מודו ועוד דנכולה שמעתא
דטיפת חלב דכל הצשר מיירי צדיאי
דצשר בחלב גזי"ט: **הא** י"ד
התם הראוי לערלה ערלה בוי' וא"ת
לעיל נמי דפריך ולייתי חמימת נבילה
היה לו לתרץ משום דהא תנא ליה
במס' חולין פ' גיד הנשה (דף טו):
דתנן חמיכה של נבלה שנתערבה בחלב
כולן אסורות וי"ל דודאי גבי חמיכה
נבילה ליכא לרשותי הכי דלע"ג דתנא
ליה התם בחולין מ"מ הדר איצטע
ליה למתנייה הכא (ב) (מדקמני) צשר

בחלב וליכא למימר דבא לאשמועינן דבמשהו זה אינו דע"כ מיירי
בחמיכה חשובה הראויה להתכבד דאי בחמיכה כל דהו פשיטא
דצטלה וליכא למימר משום דהוי אסור הנאה לא צטלה אע"ג שאין
בה חשיבות שהרי ערלה (וכלאים) וכלאי הכרס איסורי הנאה יניחו
ואפ"ה אמרינן יעלו באחד ומאתים אלא ודאי מיירי בחמיכה
חשובה כי היא דחולין אלמא דהר תני ליה אע"ג דצשר תנא ליה
התם ולכן הוה פריך ולייתי חמיכה של נבילה וא"ת וי"ג דקמני לה
במתני' על כרחך מיירי חציות סמומות כיון דתרתו אית ליה
וא"כ אמאי תנייה הכא הא כבר תנא ליה התם במס' ערלה (פ"ג)
מ"ו דקמני וחציות סמומות וי"ל דליצטרק לאשמועינן חומרא אפי'
בסתם יינס אע"פ שהוא מדבריהם ועוד איכא למימר דיי"ג הכא
במכילתין עיקר הוא למתנייה לכך תנייה אע"פ שגנה כבר במקומות
אחרים כה"ג אבל שאר דברים שאינו שונה דותן כאן כי אם אגב
גדרא דיין נסך שם אפי' אומר שלא חש לשנות אותם השויים במקום

אחר: **למעוטי** דבר שבמנין ואין איסורי הנאה. לכאורה משמע דאתא למעוטי דלא הוי במשהו וא"כ פליגא הך דהכא להיהא דפ'
גיד הנשה (חולין דף ק. ו) וס' דקמני התם דחמימת נבילה אינה צטלה משום דהוי דבר שבמנין אע"ג דלא הוי איסורי הנאה וקשיא דאי"כ
ה"ל לתמוהא לתתיי מתני' דהתם ולמפרכה מיניה אהיה דהכא לכך נראה לי למעוטי דקאמר הכא היינו דלא חשיב דלא דבר שבמנין
ולא איסורי הנאה שלא ירד לשנות רק היכא דאיכא תרתו וכה"ג איכא פ"ק דצ"ק (דף ה.) למעוטי מסור ומפגל דהוי נמי פ"י שלא ירד
לשנותם אע"ג דמתחייב עלייהו. [ועיין תוס' חולין דף דף ק. עולה ד"ה שאין:] **א** נמי למעוטי איסורי הנאה בוי'. הכא הוי ודאי למעוטי איסורי
הנאה דלא הוי במשהו אלא צטל כיון דלא הוי דבר שבמנין (א) דפירש לקמן וקשה השתא לא הוי למעוטי דקפיש דמילא דלמעוטי דרישא
דרישא היינו שלא ירד לשנות דבר שבמנין ולאו איסורי הנאה אבל מ"מ אמת הוא דהוי במשהו וסיפא אמר דאתא למעוטי דלא הוי
במשהו כלל דכפרישית ושמת יס לישב למעוטי דסיפא נמי דהיינו שלא ירד לשנותו אבל מ"מ אמת הוא דאיכא איסורא דהוי במשהו
כגון חמץ בפסח שאסור בהנאה והוי במשהו אפי' בלא חשיבות דבר שבמנין דהא אפי' תערוצת דחמץ צעלמא הוי במשהו והשתא
ניחא דלמעוטי דרישא ודסיפא ממעט הך צ' דברים שהקשה התלמוד מהם חמימת נבילה ומהן בפסח מיהו הו לא מתוקמא אלא לרב דלמרי
(בפסחים טו:) חמץ במשהו: **אמר** רב הלכה ברשב"ג בחבית דאמר ימכר בוי' לעובד כוכבים בוי'. וא"ת וכי פליג רשב"ג אסתם
מתני' דקמני יין נסך במשהו ואוקמינן חציות בין החציות וקאמר במשהו וי"ל דרשב"ג מוקי לה לענין שלא יוכל למכור כל אחד ואחד לצדו
לפי שאינו צטל למיהוי היין נסך הימר ע"י ציטול אבל כל התערוצת (כחד) ודאי יוכל למכור חוץ מדמי חציות צבו:

מתני' אלו אסורין ואוסרין בכל שהו. כל מקום שנתערבו שם
אפי' אחד בחלב לא בטיל ואוסרין את כולן: יין נסך. חציות בחלב
חציות: ועודם כוכבים. זורה שעבדה ונתערבה בחלב זרות שאינן
עבודת כוכבים: ועורות לצבוין. דהו נמי איסורי הנאה דלאמרינן

באין מעמידן (לעיל טו:): **ואיסורי מאורע**
והולין שנשחטו בעורה. איסורי הנאה
הן וצמט' קדושין (דף נד.) מפרש לה:
ושער גזיר. לאיסורי הנאה הוא
דכתיב (במדבר ו) ונתן על האש אשר
תחת וצת השלמים: **ופטר חמור.**
לאסור בהנאה כל זמן שלא נפדה:
ונשר בחלב. חמימת צשר
שנתעכלה בחלב ונאסרה בנימן
טעם וחזרה ונתערבה בחלב חמימות
אוסרת כולן בהנאה והיא תנא
סבר צשר בחלב איסור הנאה
דפלוגתא היא בכל הצשר שחייבת
חולין (דף קטו). יש שלמדים ממשנתנו
דצשר בחלב במשהו וסבורין
דהאי בכל שהו דקמני כגון טיפת
חלב שפלה לקדיה או חמימת צשר
קטנה שפלה לקדיה ואפילו אין
בה ג"ט וטעות הוא צידס דהא
מפרשין בגמרא דתנא דבר שבמנין
קמני כגון חמיכה בחמיכות משום
דדרכן לימנות חשיב ולא בטיל וחי
צצשר שנתערב טעמו בחלב קמייירי
צצשר שטיפת חלב שפלה לקדיה [צשר]
מי הוי דבר שבמנין ועוד הא אוקימנא"ט
כל איסורין שבתורה שלא צמינו גזי"ט
ואפי' לרב ושמואל דלמרי"ג במשהו
צשלא צמינו מודו וצכולה שחייבת
חולין אמרינן צשר בחלב גזי"ט (ב):

שער נזיר דבר הנמכר במנין הוא כמה
גזיות צסלע ועושינן מהן שקין:
גב' אי דבר שבמנין קחשיב משום
דדרכו לימנות לא בטיל ואפי' לאו
איסור בהנאה נחשוב נמי חמיכות
נבילה: **סרחי אית ליה דבר שבמנין**
ואיסורי הנאה. דאיכא תרתו לחשיבותא דחשיב איסור לדיהו הוא דלא
בטיל צבל חמץ פרוסה בפסח הואיל ואין דרכו לימנות צטיל ומשליך
אחד מהן לגהר והשאר נותן לבלבו וחמימת נבילה אע"ג דדבר
שבמנין הוא כיון דלאו איסור הנאה הוא צטלה צרובי וחדא שדי
לכלבים ואיך שר צאצילה: **אגווי פרך.** מקום וכן רימוני צדן הא
של ערלה או של כלאי הכרס הן ונתערבו בחלב כולן ידלוקן: **הא**
סנא ליה הסס. צסדר זרעים ומייתי לה צצילה שולדה (צ"ה ג.)
וצימות בערלה (דף פ"ה): **וליתני כרורם של צע"צ לענין חמץ בפסח.**
דדבר שבמנין הוא ואיסורי הנאה: **חציות חציות.** דשקיל מדה"ט ושדי
בנהרא ואיך נשתרו בהנאה אבל יין שנתערב ביין כולו אסור בהנאה:
הלכה למעשה. להורות על המעשה: יין נסך. ממש חציות בחציות מותר
בהנאה חוץ מדמי אותה חציות אבל יין ציין כולו אסור בהנאה: **ססס**
יין אפי' יין ציין מוסר. בהנאה חוץ מדמי אותו יין וכן הלכה:

מתני'
נכך יועבודת כוכבים יועורות לבובין יושור
הנסקל יועגלה ערופה וציפורי מצורע ושער
נזיר ופטר חמור יובשר בחלב ואו ושעיר
המשתלח וחולין שנשחטו בעורה הרי אלו
אסורין ואוסרין בכל שהוא: **גב'** תנא מאי
קחשיב אי דבר שבמנין קחשיב ליתני נמי
חתיכות נבילה אי איסורי הנאה קא חשיב
ליתני נמי חמץ בפסח א"ר חייא בר אבא
ואיתימא ר' יצחק נפחא האי תנא תרתו אית
ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה וליתני אגווי
פרך ורימוני בודן דדבר שבמנין ואיסורי
הנאה הוא הא תנא ליה התם (ה) הראוי
לערלה ערלה הראוי לכלאי הכרם בלאי
הכרם וליתני ככרות של בעה"ב לענין חמץ
בפסח (ז) מאן שמעת דא"ל ר"ע הא תנא ליה
התם ר"ע מוסף אף בכרות של בעה"ב: הרי
אלו: למעוטי מאי למעוטי דבר שבמנין ולאוי
איסורי הנאה א"נ למעוטי איסורי הנאה ולא
דבר שבמנין: **מתני'** (ט) יין נסך שפלה לבור
כולו אסור בהנאה רשב"ג אומר (י) ימכר כולו
לעובד כוכבים חוץ מדמי יי"ג שבו: **גב'** אמר
רב הלכה ברשב"ג חבית בחביות אבל לא
יין ביין ושמואל אמר אפי' יין ביין וכן אמר
רב"ב (ח) א"ר יוחנן אפי' יין ביין וכן א"ר שמואל
בר נתן א"ר הגינא אפי' יין ביין וכן א"ר נחמן
אמר רבה בר אבבה אפי' יין ביין נחמן
(י) הלכה למעשה יי"ג יין ביין אסור חבית
בחבית מותר סתם יין אפי' יין ביין מותר:
מתני'

נכך יועבודת כוכבים יועורות לבובין יושור
הנסקל יועגלה ערופה וציפורי מצורע ושער
נזיר ופטר חמור יובשר בחלב ואו ושעיר
המשתלח וחולין שנשחטו בעורה הרי אלו
אסורין ואוסרין בכל שהוא: **גב'** תנא מאי
קחשיב אי דבר שבמנין קחשיב ליתני נמי
חתיכות נבילה אי איסורי הנאה קא חשיב
ליתני נמי חמץ בפסח א"ר חייא בר אבא
ואיתימא ר' יצחק נפחא האי תנא תרתו אית
ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה וליתני אגווי
פרך ורימוני בודן דדבר שבמנין ואיסורי
הנאה הוא הא תנא ליה התם (ה) הראוי
לערלה ערלה הראוי לכלאי הכרם בלאי
הכרם וליתני ככרות של בעה"ב לענין חמץ
בפסח (ז) מאן שמעת דא"ל ר"ע הא תנא ליה
התם ר"ע מוסף אף בכרות של בעה"ב: הרי
אלו: למעוטי מאי למעוטי דבר שבמנין ולאוי
איסורי הנאה א"נ למעוטי איסורי הנאה ולא
דבר שבמנין: **מתני'** (ט) יין נסך שפלה לבור
כולו אסור בהנאה רשב"ג אומר (י) ימכר כולו
לעובד כוכבים חוץ מדמי יי"ג שבו: **גב'** אמר
רב הלכה ברשב"ג חבית בחביות אבל לא
יין ביין ושמואל אמר אפי' יין ביין וכן אמר
רב"ב (ח) א"ר יוחנן אפי' יין ביין וכן א"ר שמואל
בר נתן א"ר הגינא אפי' יין ביין וכן א"ר נחמן
אמר רבה בר אבבה אפי' יין ביין נחמן
(י) הלכה למעשה יי"ג יין ביין אסור חבית
בחבית מותר סתם יין אפי' יין ביין מותר:
מתני'

נכך יועבודת כוכבים יועורות לבובין יושור
הנסקל יועגלה ערופה וציפורי מצורע ושער
נזיר ופטר חמור יובשר בחלב ואו ושעיר
המשתלח וחולין שנשחטו בעורה הרי אלו
אסורין ואוסרין בכל שהוא: **גב'** תנא מאי
קחשיב אי דבר שבמנין קחשיב ליתני נמי
חתיכות נבילה אי איסורי הנאה קא חשיב
ליתני נמי חמץ בפסח א"ר חייא בר אבא
ואיתימא ר' יצחק נפחא האי תנא תרתו אית
ליה דבר שבמנין ואיסורי הנאה וליתני אגווי
פרך ורימוני בודן דדבר שבמנין ואיסורי
הנאה הוא הא תנא ליה התם (ה) הראוי
לערלה ערלה הראוי לכלאי הכרם בלאי
הכרם וליתני ככרות של בעה"ב לענין חמץ
בפסח (ז) מאן שמעת דא"ל ר"ע הא תנא ליה
התם ר"ע מוסף אף בכרות של בעה"ב: הרי
אלו: למעוטי מאי למעוטי דבר שבמנין ולאוי
איסורי הנאה א"נ למעוטי איסורי הנאה ולא
דבר שבמנין: **מתני'** (ט) יין נסך שפלה לבור
כולו אסור בהנאה רשב"ג אומר (י) ימכר כולו
לעובד כוכבים חוץ מדמי יי"ג שבו: **גב'** אמר
רב הלכה ברשב"ג חבית בחביות אבל לא
יין ביין ושמואל אמר אפי' יין ביין וכן אמר
רב"ב (ח) א"ר יוחנן אפי' יין ביין וכן א"ר שמואל
בר נתן א"ר הגינא אפי' יין ביין וכן א"ר נחמן
אמר רבה בר אבבה אפי' יין ביין נחמן
(י) הלכה למעשה יי"ג יין ביין אסור חבית
בחבית מותר סתם יין אפי' יין ביין מותר:
מתני'

א) תמורה כח. זכחיס ע"א;
ב) ויני' חוס' זכחיס עב.
ד"ה אלא וכו' והא שקשו
דלחשי' מני הכא עוד כחה
דבני' (ג) ערלה פ"ג מ"ז
[צ"ה ג: צימות פא: זכחיס
עב: ד) גני' הרי"ן מאן
שמעת ליה דלאמר חמץ בפסח
אסור בהנאה רבי עקיבא הא
תנא ליה (ד) (ה) (ו) כסרות
א) (לעיל ע"א: 1) (1) [סס]
ח) צרות כד. וי"ג
ט) (לעיל ע"ג: 1) (1) [סס]
ז) כגון חולין ק"ט. [ט] [ט] דמי
חול. [ט] (ז) [ז] [ז]
דקמני. (ט) [ט] וי"ג [ט]
חולין ק. ד"ה שאין חמימת'
א) (דפני' וקשה ל"ב
דפני' [ט]

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה וצשר בחלב
וכי' בחלב צטתן טעם
הס"ד וכל' צ"ל הפיכא
מגלה ואח"כ צ"ל ד"ה אי
דבר שבמנין ואח"כ ד"ה
שער נזיר דבר הנמכר
ואח"כ ד"ה תרתו:

הגהות הגר"א

[א] במשנה ושער
המשתלח. נחמק. וכן
צירושלמי ור"ף ורא"ש
ותא' וי' תוס' ומהי עב
א' ד"ה אלא. ומהי שה"מ
מלי למיתי אצרי שה"מ
(מ"ד ט):

מוסף רש"י

ועורות לבובין. שקורין
כנגד הלך, דרכן לעשות כן
לעבודת כוכבים ומוליחין
אל מה דרך הנקב ומשיר
משום זבתי ממש (ע"ד)
ב) טעקין כנגד הלך
קצת עגול ודך. אותו נקב
הואלו האיסורין והקטירות
לעבודת כוכבים ותקריב
עבודת כוכבים אסור
בהנאה (תמורה כח.).
ושעיר נזיר. אסור
בהנאה דכתי שילוח תחת
הדוד (שם). ויבשר בחלב.
חמימת צשר שנתעכלה
בחלב ושזת נתערבה בחלב
חמימות. כולן איסורים,
ואליה דמ"ד צשר בחלב
אסור בהנאה, שחייבת
חולין (קיד: ב) צפק כל
הצשר (שם). הראוי
לערלה ערלה. אותן שכן
מין אילן וערלה וסגמא כסן
מקדשן את ערוביהן משום
עולה, והכאוי לכלאי
הכרס, כגון חלפי מרדין
וקולחי כרוב וככרות, שאין
מין אילן. מקדשין ערוביהן
למזבח ללא הכרס (ביצה
ג. ובבב"ז ביבוח א"א).